

6 EA 28568

Metja-lilled.

Oma sõpradele kimbiks köitnud

Elise Aun.

Tallinnas.

K. Busch'i raamatukaupluse tuluga trükitud.

1890.

Metsa-lilled.

Oma sõpradele kimbuks köitnud

Elise Ann.

Tallinnas.

K. Busch'i raamatukaupluse tuluga trükitud.

1890.

дозволено цензурою — дерить, 12 июня 1890 года.

Trükitud A. A. Hermanni kirjadega Tartus.

Sooovituseks.

Leile, mu sulad sõbrakesed,
Hõbedased hõimukesed,
Taara linna linnukesed,
Wahwad Gesti wennakesed,
Teile need laulud lugutan,
Teile see pärja palmistan,
Lihtsad lillekesed liidan,
Hied pöllulta pühandan :

Iga hea sõna eesta,
Iga armfa pilgu eesta,
Mis ma tundsin te' tubadella,
Käisin teie keskeella,
Mängisin te' murudella,
Hõiskasin te' õuedella :

Taewas wõtku teil' tasuda,
Ija andku armusta
Rohkeid roosa te' radadele,
Onne õismid eluteele.

Miks ei peaks ma laulma ?

Miks ei peaks ma õitest laulma ?
Kui ka minust kaugel nad.
Eks nad ehi hellal ilul
Üliarmsalt ilmamaad.

Miks ei peaks ma suwest laulma ?
Olgu mõöda ta ehk ees.
Eks ta läigi igal ajal
Nagu pärli pärja sees.

Miks ei peaks ma armust laulma ?
Olgu kaugel, ligi ta.
Eks me elu õnn ja ilu
Hüilga ainult armussa.

Audke armail' mälestustel'
Ruumi laulus, rinnassa:
Kewade, õis, arm ja elu
Kaowad unenäona.

Auguste Kurs'i järele.

I.

Kewade.

Mu süda on ärganud ime-wäel;
Mull' kewade tulnud ju laugelt,
Mind kaisutas tasa ta tuule-käel —
Rööm läikis tal pärlina laugelt.

Mull' lähenes õrnalt ta õhu-huul
Ja ütles mull' terwit'es sõnu,
Mis helskis mu hinges kui lõbusam luul,
Kui elu magusam mõnu.

Ta saatjad on kuulus lauljate koor,
Kes puhiwad õhus kui pilli,
Ta ümber on heljumas haljendaw loor —
Ja põueessa peidab ta lilli.

Mull' esiti andena kaasa ta töi
Hulk õisi, mis walged kui lumi;
Neid andes õrn puna ta palgele lõi
Ja hilgama hellalt ta jumi.

Sest hoowab mu rinnast üks röömu-laul
Sel otsata õndsuise lättel:
Ma hõiskan nüüd Looja ja looduse auul,
Kes armast'es kandwad mind kätel.

Õhtul.

Noor kuu särab sirbina
Hülgaw täht ta kõrvalla,
Ehast helgib taewa wõlw,
Roheline niidu nõlw.

Udu tõuseb oru seest,
Rohi särab laste weest.
Tumedamaks läheb ilm,
Särawamaks tähe silm.

Sahistades lilled, puud
Hääd ööd öeldes andwad juud.
Õhk ei helju ; unele
Uinub loodus õndsaste. —

Walu waiki rinnasäa,
Pisar kuiwa silmasäa :
Kustus õnne eha läik,
Looda ! uuest' tõuseb päik'.

Kui ei walu varjaks sind,
Kuis siis õnne aimaks rind ?
Öö peab katma ilmamaad,
Hommikut siis näha saad.

Hommikul.

Oh hilgawat loitu
Ja walgujse loitu,
Mis täidab mul ärgates südant ja suud.
Köök uesti ehtes
Ja haljastes lehtes,
Hääd hommikut hüüdwad mull' põosad ja puud.

Waat' tõusewat päikest,
Ta lõpmata läikest
Nüüd terwi'tud purpuri-punane pind. —
Sel hommiku ilul
Ja wärskemal wilul
Nüüd õnnes ja tänus mul tušumas rind.

Mis öhtul kurb näitis,
Mind murega täitis,
Köök kadun'd kui udut on päikeste ees.
Nüüd tötates tööle
Wööd kinnitan vööle,
Uus rammu mu ihul ja hingel on sees.

Kas looduse ilu
Wöi hommiku wilu,
Mis möjus, et hõiskab mu süda ja waim?
See lõbusam leidus
Mu põues on peidus,
See sügavas südames õndsuje aim.

Suvi.

Weel on ilus, waba elu,
Weel on suvi Maarja maal !
Halja metsa hiilgaw ilu
Meelitab weel enda pool'.

Oisi wõtke, metsa tõtke,
Pääd ja rinda ehtige,
Suwe andeid vasta wõtke,
Ennast rõõmsalt lehtige.

Tali tuleb, tuppa sulub —
Suwel talveks walmige ;
Mälestades aeg siis fulub,
Nüüd weel pärgi palmige !

6. Metsas.

Üli-ilus metsas !
Halja puude otsas
Hüp'wad linnud, orawad,
Kuulda karja särwed,
Suured sääse parwed
Sumisedes suruwad.

Helin täidab aasa,
Rohutirtsud kaasa
Lugutawad lõpmata,
Ümblik õhus ujub,
Siidist wõrku kujub
Kasteheina ladwalla.

Halja metsa wahel
Öitswa lille ahel
Puid ja põõsaid piiramas.
Öis see õhus liigub,
Viblik lilles kiigub,
Kirjud tiiwad kiirgawad.

Taewas selge, särav
Nagu walgu' wäraw
Läigib läbi lehtede.
Höbe-hallik kaljult
Wulsemas waljult
Nagu lõbus lauluke.

Luuled lapse east,
Elastime heast,
Möidlitult siin ärkawad.
Pildid roosilised,
Önned imelised
Waimu ette hõljuwad.

Kõla laulukene.

Kõla laulukene
Ornail õhudel,
Raunil jõe kaldal
Wete woolusel.

Kõla lahkest suwest,
Ilmaast ilusast,
Kõla armastusest,
Önnest öndsamast.

Kõrgel sinitaewas
Päike sääramas,
Laentes taewas, päike
Vastu hülgamas.

Elutaewas helgib
Armu-päikene,
Hinge põhjas hülgab
Vastu hellaste. —

Kuni arm ja päike
Ilma ehiwad,
Seni lahked laulud
Raunist kõlawad.

Linnas.

I.

Ära, ära siit, ei kauem kanda
Suuda seda rõhku minu rind !
Ei ma jõua kauem vastu pandä —
Paljas õhk siin juba surmab mind.

Lahke loodus, väikne metsa vilu,
Wötké jälle uest' vastu mind,
Sinu örnal õhul, õilme ilu,
Paraneb vast minu lõhken'd rind.

II. Maal.

II.

Jälle hingan puhest metsa õhku
Jälle astun lahkel lille-ra'al,
Jälle tõuswad põuest rõõmu-saulud,
Loodus, sinu armja riinna na'al.

Loodus, sinu körval kahwatamas
Hülgam seltskond linna müürides,
Kussa uhkus, halpus lätt sääl andwad
Meesi huultel, santis südames.

Põgenen säält; sind ma endal' walin,
Ilus elu wabas loodusles.
Püha tempel, Loojalt üles tehtud,
Ustawi, armas mulle iganes !

Üles!

Walgus, soojus, eluvägi
Woolab päitselt pinnale.
Koik, mis talwel surma nägi,
Ärkab uest' elusse.

Üles, üles taime tärkab,
Mustal mullal madalal.
Loo rimmas heli ärkab
Öhuriigis üleval.

Üles, üles, süda, sõua,
Walgusele lähene!
Taewa töde taga nõua —
Muidu öö ei wähene.

Kui sind püütab mulju' maha
Weelgi wisa talve waim,
Waata üles, mitte taha,
Püüdjat päastab wõidu aim.

II.

Kindel meel.

Has tunned kallist asja,
Mis hoiab laewamees?
See kompas, ülem wara,
Ou tema laewa sees.

See wäike nõel wangub
Kord siia, sinna ka,
Ei õiget sihti siisgi
Ta ial kaota.

Ta sarnane mu süda,
See wahel wangub ka,
Ei õiget sihti siisgi
Ta ial kaota.

Ema palme.

Sind Jumal hoidku, lapsuke !
Sind viib nüüd välja elutee.
Sul süda rõõmus, särav film,
Sest su ees hiilgab ilus ilm. —
See ilm, oh kallis lapsuke,
Saan'd hauaks mitme hingele,
Kus langen'd mitu noorest pääst
Aunust, õnnest ; ilma taewa hääst !

Sind Jumal hoidku, lapsuke !
Sind viib nüüd ilma elutee.
Mul süda raske, filmad wees,
Ei wõi ma hoides läia ees.
Su üle laotan palves läed :
Sind hoidku taewa inglise väed,
Et sinu süda puhtaks jäeks,
Ma siin ning sääl sind süültalt näeks.

Wabast eestistatud.

Õhtu laul.

Müüd lätte jõudnud õhtuks,
Mind süda sunnib palwele.
See päew on rahus mööda läin'd
Ma Iisa armu rohkelt näin'd,
Sest enne kui jäan magama
Su ette tulen palwega.

Oh Issand, minu juurde jäe,
Kas olgu päew ehk õhtu läe,
Sa valgusta mu mõtteid, meelt,
Et ma ei lahku õigelt teelt!
Siis sinu armu-lapseks jäen
Ja taewas igawest' sind näen.

Õhtu kessad.

Ju kõlab läbi õhtu õhu
Mu körwu tornist kella hääl,
Ja taewa tähtest hiilgwaaid sõnu
Loen selle waga wiisi pääl.

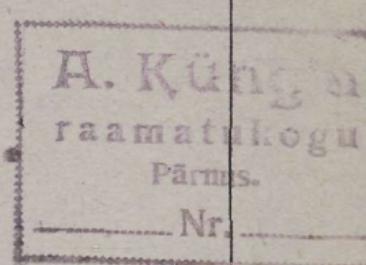
Mul wiis ja sõnad pühalikult
Kui läige langen'd hingesse:
Käed läh'wad waikses palves koffu,
Silm waatab usus ülesse. — —

Oh uskuge, küll sügav mõte
On kella waikse hääle sees,
Ta heliseb kui taewa töde,
Kui püha ingli laul ju ees.

Ta kannab hinge koidu tiivil,
Kus õndsad õits'wad Iisa auul,
Ta walule, mis südant waewab,
On nagu õnnis uinulaul.

Ta südamest wiib waemu, wiha,
Ta trööstib, kui on raske läik,
Ta hoiatab, kui eksiteele
Sind meelitab maailma läik.

Sest kui ja kuuled kella hääli
Siin tornist tōuswat taewani,
Siis lase wastu heliseda
Neil rinnas, põue põhjani.

Ära mõista kohut!

Oh ära mõista kohut, kui sa kuuled
Üht hingel elumerde efsinud;
Kust teada wöid, mis tülitarwad tuuled
Ta päale möjuwalt on puhunud?

Kust aimad sa, kust tornist wale-walgus
Tad laia laentele on meesitan'd.
Mis iha, hirm ehk ahaastuse algus,
Mis hingel piin ta pilku pimestan'd.

Sest ära mõista kohut; inimene
On nöder, kaldub fergest' förwale.
Löö wastu rindu, palu: Armuline,
Oh Issand, ole meile kõigile!

Surenu-aias.

Mis tukhud, mu süda, mii tormilla?
See kõht, kus ma kõnnin, on püha.
Siin hing'wad kõik lõpmata rahussa —
Siin waikinud ilmalik iha.

Siin walu, waew otsas on igawest',
Siin kuiwanud filmad, mis märjad. —
Kuid pind siin on niihutud filmaveest,
Arm palminud ristidel pärjad.

Jääa waikseks, mu süda, eks hauassä
Sel parem veel hingata lahus,
Kes pisarata ja pärgadeta
On kõikidest unustud, rahus.

Suve ööl.

Oru, väikne, wilu suve öö
Ju heljub üle maa.
Ja taewa-wölvil tähe wöö
Lööb hellalt hülgama.

Mu süda kurb on surmani,
Ma palju walu näin'd,
Ma kannatanud raskesti,
Mu päike looja läin'd !

Oh haua-öö, oh kata ja
Mu nutust wäsin'd film,
Et hülgaks mulle iluga
Uus töötatud ilm !

Haige.

Mu emake armas, miks nutad ja,
Et surmale närtfib su lind?
Oõ pühi ja pišarad palgulta:
Sääl õndsjus on votamas mind.

Mu emake armas, sul suutelen lätt,
Sull' ikka ma armaks jäin,
Sult hoovas mul löpmata armude lätt,
Kui teistest end põlatud näin.

Mu emake armas, nüüd rahule jäää,
Mind hüüab ju inglite hääl.
Mu elu ei olnud siin õitsew, ei häää —
Oun, rahu, rõõm oot'wad mind säääl.

III.

Armastus.

Mis on see pael, mis inimest
Sün põrmu-pinnal kõidab ?
Mis elu waewa, wõitlemist
Kui lille-looril peidab ?

See on üks tundmus, taewa and,
Mis ehib elu rada.
Kes ial 'pole armastan'd,
Ei see wõi mõista seda.

Arm järab ema südames
Last kašwatades üles.
Arm wenda, õde õnnest'es
Seob perekonna jüles.

Kuid arm on hülgwalt kroonitud,
Kui süda südant leidnud ;
Neil Eeden ilma ehitud
Õnn õitswalt omaks heitnud.

Arm lõpmata ! — ei surma wõim
Ka murra teda ära.
Sest hõiska õnnel, armas hõim :
Sul maa pääl taewa vara !

Ainus soov.

Kui jumalaga jätsin ihamaja
Ja üksi astusin ma wõõra pinda,
Siis alles tundsin armastuse hinda:
Ta ainus õnn ja elu ilustaja!

Kui külmust näen, mis meeles nukrastaja,
Siis trööstib teatus minu kurba rinda:
Säääl, kodu armastataks hellalt minda; —
See mõte magusam kui kandle läja.

Sest on üks ainus soov mul lauluks luua,
Üks ainus palwe Ja ette tuua:
Tee hääd neil', kes null' ial lahkust näitnud!

Neid wõta tuhat korda õnnistada,
Kes osavõtvalt minu elu rada,
Mu kurba südant armu walgel täitnud.

Ütelge.

Ütle, pääsu räästa all,
Loo õhus ülewäl,
utle, lahke lilleke,
Kas ma armas temale ?
Ütelge !

Puna tõusis palge tal,
Hellalt wärises ta hääl,
Silmist säras tuluke
Kas see oli minule ?
Ütelge !

Mälestus.

1.

Kas veel mälestad neid kaunid tunda,
Mis kord minu seltis wiitsid sa ?
Kas sa aimasid ka õnnist unda,
Mis mu südant täitis õnnella.

Meelitises mind kandle kõkkukõla,
Hinge heli hella, ühine. —
Anna andeks ! maßin mõtte wõla,
Kõik mu lootus oli tühine.

2.

Sa tulid, — ime õndsal tundel
Su förval aeg läks lennates.
Sa läksid, — hella igatfusi
Su järel' tundsin südames.

Sa ära jäid, — mu kannel waikis,
Mul haige pää ja süda, meel.
Kõik elu-rõõm mu rinnast lahkus,
Mu aade kustus elu-teel.

Aeg lendas — tormiline walu
Mu põues pildiks muutunes,
Kus wördlemata kenaduses
Su luju hiilgab igawest'.

Kord hõiskab!

Kord hõiskab mu rind: ta armastab mind!
Siis südant mul täidavad walguse wäed,
Siis ilm on ilus ja lille wilus
Mind kannawad kätel kui inglite käed.

Kord õhkab mu rind: ei falli ta mind!
Siis pime mu ümber ja pime mu fees,
Siis kõik mu elu on mille walu,
Ma kustuks ja kaoks siit filmawees.

Kui ma teaks?

Kui ma teaks, et see on tösi,
Mis see rahwas kõneleb:
Et mind kandlel minu kallis
Armastuses igatseb.

Siis ma awaks armu-laulud,
Mis mu hing tall' helistan'd,
Sala armus ainumale
Kandle keestel kõlistan'd.

Salmid tõttaks tema juurde,
Iga täht tall' ilmutaks,
Kuis mu hind tad igatsenud —
Kes siis meid veel lahutaks!

Kui ma teaks, et jutud tühhjad,
Teist mu ainus armastab,
Hävitaksin hellad häaled,
Kaotaks, mis feel kõlistab.

Peidaks kuldjed kujutused,
Mis mu iha ette töi.
Jalgi ei pea ta teadma,
Kuis mu süda talle lõi.

Ta tul!

Hu hinge ümber hellalt heitis
Ju tasa unustuse wörf.
Ma walust wäfin'd, pea end peitis —
Ta tul! — kadus uni nörk.

Leek rinnas uuest' üles loitis.
Ta kandlist kolas magus wiis.
Mul õnne-kuma kaunilt koitis,
End awas armu paradiis.

Otsata õnnel hõiskab mu rind.

Otsata õnnel hõiskab mu rind:
Minu on lõbusam laulu-lind!
Minule kõlab ta kandli keel,
Mu pääl' mõtleb ta süda ja meel!

Õnne hüüdiwad mull' lindude suud,
Roosa mull' kandwad ka oksapuud.
Öslegi paistab mull' hiilgav päik,
Kiwigi palgel on õnne läik.

Ma jätan sind, sa tore maja.

Ma jätan sind, sa tore maja,
Sind, kaunis kunstlik lille-läik,
Ma töttan, kus mu armastaja,
Kus tema kodu lehva, väik'.

Truul armu-hooles ümber muudan
Sääl metja lille-laaneksa,
Köik elu raskust kanda suudan
Ma armastuhes temaga.

Môrsja.

Môrsja istub õhtul lambi walgel,
Önbleb walget särki kärmesti.
Igatseval önnelisel palgel
Mõtleb peiu päale hellasti.

"Ei ma tulewikus üksi enam
Pikal õhtul kurwalt igatse,
Waid su seltsis, minu köige kenam,
Lendab töö ja aeg meil armasteste."

Woodi heites waatab piiga üles,
Peiu eest teeb palvet südamest. —
Walwab ta ehk näeb wäst une süles
Oma triuud ja waga neiukest.

Ma mõtlen sinu päale.

Ma mõtlen, sõber, sinu päale
Nii tihti ja nii hellasti,
Kas tulen ma ka sulle meelde ?
Kes ütleb, mil ? Ehk millalgi ?

Su silmi näen ma sinililles,
Kui kõnnin niidul, metsa all ;
Ma arwan kuulwat sinu häälta,
Kui lõo laulab ülewäl.

Sa heljud ööl mu unenäodes
Ja päewa tööl mu silma ees ;
Sa tuled, sõber, minu meelde
Ka waikseis õhtu-palwedest.

Ma loen sõrmil päivi, tunda,
Mil sinust saan ma sõnumid.
Ehk ammugi ju unust' id !
Kes ütleb mull', mil mu pääsl mõtl'id —

Armastus.

Sa armastad nii hellalt mind —
Kuis wõiks mul külmaiks jääda rind !
Ou armastus ju armastuse hind. —
Ma armastan ka sind !

Unenägu.

Ma nägin üht unenägu
Nii armast ja ilusat.
Ma ärkasin üles ja nutsin
Siis filmawett walusat.

Ma nägin, kuis armastus külwas
Täis roosid okastee ;
Ma kuulsin, kuis kandlilta kõlas
Arm tänuks tal taewane.

See heli mu körwus weel kõlab —
Oõ süda, rahule jäää :
See oli ju unenägu,
Ja uni ei töeks läää.

Ma matan.

Ma matan oma rõõmsa meeles,
Ma matan oma nooruse,
Ma matan oma kindle keele, —
Kõik matan kloostri-müürisse.

Mikspäraast? Rahu, rahu iheksa
Ma südamel', mis piinatud.
Kõik ilma hääd ja teda vihksa,
Kes aatena mul hülganud.

Ma vihksa? — Jumal hoidku seda,
Ma ülsi-õrnalt armastan.
Ei unusta, waid waikfelt teda
Ka kloostri-müüris mälestan.

Üks koed.

Üks kord sooviks sind veel näha
Enne kui süt lahkun ma,
Enne kui ma wõtan päha
Kloostri musta kübera.

Waataks veel su finisilma,
Kuulataks veel kord su häält.
Jumalaga jätaks ilma
Siis ja astuks jääd'walt säält.

Su oma süü.

Ma tean, et sa mind ka armastasid
Nii südamest ja õrnalt kui ma sind,
Ma tean, et ka sina kannatasid:
„Ei wastu-armust tukku mull' ta rind.“
Sest waheseinana wõlts mõte ära
Meilt warjas armastuse hiilgwat säära.

Jää terweks! Lootus, mis mul kaua loitis,
On küstunud nüüd minu südamest.
Kuis arm full' lauluna mu rinnast loitis,
Jääb teadmata full' nüüd ja igawest'.
Su oma süü. Kesk wõidelda ei suuda,
Ei soomisid see ial teoks muuda.

Ma aiman.

Ma aiman armastuse kõrgust,
Ma märkan tema magusust;
Ta ise ^{omal} hiilgwal kujul
Jää tundmata mul igawest'.

Loodus ja elu.

Kuis ülestõusev hommikune päike
Siin uinuwat maailma äratab ;
Kuis tema hiilgaw, roosiline läige
Siin ärk'wat loodust kaunist kullatab :
Nii noore armu esimehesel loidul
Noor süda ärkab nne elule ;
Nii hella armastuse õndsal loidul
On kullatusd kõik tulev elutee.

Kuis päikse kiired lõune-leegi ajal
Siin körwetades pinda kurnawad ;
Kuis torm ja rahe pikse noolte uajal
Siin puul ja kaljul rinda lõhuwad :
Nii eluteel meil wõitlemist ja waewa
Ja haawu kanda on siin aruta.
Nii lõhub elutorm me elulaewa
Ja püüab nõtra alla waota'.

Kuis pärast päewa palawat ja põuda
Ja tormi loodus waikne, rahulik
Ja päike wõtab selgelt looja jõuda
On õhtu ime-mahé, õndsalik :
Nii tühja luule, nooruus' tormi järel
Tõtt nõudes waikist rahu leiad ka,

Nii elupäike igawiku merel
Waob wagusi, kui õigust tegid sa.

* * *

Ei iga kord ka tõuse selgelt päike
Meid õnnestades üles eluteel,
Waid pilwed varjawad ta röömja läike
Ja vihmaajud takistajaks eel.
Ei õhtu iga kord ka rahutoaja,
Ei seatud teelt ka tornid ära jäää.
Oõ igawene maa ja taewa Looja,
Sa ise tead, mis õige meil' ja häää!

Elu-pääke.

Töest', armastus on õnnis elupääke
Ja kuldne, lõburikas luulevõim.
Kel hülgab tema õunestaja läige,
See on ju maa pääl taewaliste hõim.

Kel paistnud kord, ja kui ka kadun'd ära,
See õnnis, hülgaw taeva tuluke,
Sel mälestuskesgi ta ime-sära
Võib walgustada terwe elutee.

Kuid kelle eest ta on täielts ära kaetud,
See hella, magus tundmus elussa,
See elawalt siin ilmas maha maetud,
Sell'l elu-tuum on täielts tundmata.

Ei tea!

Sün kašwawad kaunimad lilled,
Sün lõksutab lindude keel,
Sün toredad toad ja aiad,
Mu süda, mis soowid sa veel?

Kas töesti siis tema juures
Sääl waewa ja kehwuse sees
Oun õrnalt õilmitseks sulle
Ja rahu, rõõm votasid ees?

Ei tea! Mu süda nii raske
Ja tumedalt walutab pää:
Oõ hingaks ma õieti hauas,
Sääl oleks õnn, rahu ja häää.

Su sinisilmad.

Su sinisilmad säravad,
Mu walgus ja mu päike.
Su kandle keeled kõlawad —
Mu õnn ja elu läige.

Selts.

Ei mul igaw üksi olles,
Ei mul kartust kaugelt tulles :
Armu inglid ilusad
Minu ümber heljuwad.

Ornemad õiekeled.

1.

Mu arm mul hiilgab hellaste
Kui kaunim koidu-tähel.
Täht kaugel, lätte saamata,
Weel kaugemal näen kallima.

Weel kallint minu kaunike,
Kui mere põhjas pärlite.
Mu pärli läigib läbi wee,
Ta juurde ei wii üksgi tee.

Mu täht ja pärli, koidu-kuld,
Sa süütaid mu põues tuld:
See õnnestab mind taewani
Ta kurwastab ka surmani.

2.

Üks lill mul õitseb akna all,
Ta õitseb warjus, wilus.
Kas pilw ehk päike üleval,
Ta ikka õrn ja ilus.

Üks lind mul hõislab õnnella
Siin waikses toome wõjas.
Kas kuulan ehk jään magama,
Ta ikka laulab põõsas.

Mu laul ja süda, mõte, meel,
Kõik pühendatud talle,
Ehk eemal ta mult eluteel,
Kõik siisgi kallimalle.

3.

Ma waatlen sinu pilti,
Mu sõber magusam.
Ma suutelen ju laulu,
Mu laulik lõbusam.
Sind ennast tahaks näha
Mu ainus, ainus arm.
Sa oled, kallis, kaugel —
Oh saatus, miks nii karm!

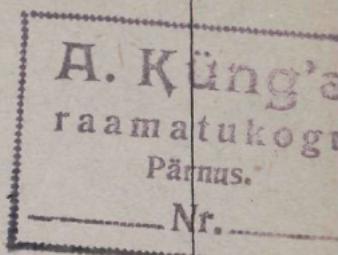
4.

Ma uimun naerataval palgel
Täis õnne-tundmust õhtudel.
Ma ärkan õndsalt koidu walgel,
Uus rõõm ja rahu südamel.

Ma wiibin lauldes päewa-töödel,
Mu rinnas kõlab kandle-koor,
Ja õndsaas unenäodes öödel
Mind kataab Tuta kuldne loor.

Mu kaua igatsetud iha
Ou oot'val hingel tõeks läin'd,
Kõik seniaegne elu-wiha
Ou magust lepitamist näin'd.

Mind armastab, oh taewa-õnne!
Mu armastatud laulik! — tõest',
Suur õnn ka sulub kandle-kõne —
Hing maitseb armu armu-jõest.

5.

Oh mis hää on eideke,
Oh mis hää on taadike.
Hää on wend ja hella õde,
Siisgi sind, oh kurblik töde!
Kallimaks ma kõigist pean —
Simuga end' õnnis tean.

6.

Minu arm on luuletaja,
Küla kuulsaam kannelnik.
Mis mull' ilmas enam waja,
Onn mul üle-ilmalik.

Laupäew' õhtul lauluhäälled
Kandle saatel kõlawad.
Magusasti minu meeled
Wastu-helgil helawad.

Taja läsen aksa lahti,
Ilmub all mu ilusam,
Tema filmadesse wahti'
Onn weel laulust lõbusam.

Minu arm on luuletaja,
Küla kuulsaam kannelnik.
Mis mul ilmas enam waja,
Onn mul osaks õndsalik.

7.

Sa oled tugew tamme-puu,
Ei wiga tee full' torm,
Su haljad oksad ilusad,
Su kindel truudus arm.

Ma olen nagu tapu-taim
Su ümber heitnud käed,
Su najal seisab sirgesti,
Kui mässul maru-waed.

Sull' õilmitsen ma õnnella,
Sull' tänuks laulan ka,
Et kaitsete kindla käega
Mänd oma rinnalla.

8.

Oh wöiks ma hoiu-inglina
Su körval kändi'; töest',
Siis kaitseks kindla käega
Sind köige häda eest.

Oh oleksin su saatus ma,
Siis juhiksin su tee
Siit läbi oksas-roosi ra'a
Maailmast taewasse.

Ei ingel, saatust ole ma,
Waid nõder lapsuke,
Kuid seda wõin ma paluda,
Kes üle saatuste.

Mu palwed hoiu-inglina
Su ümber heljuwad,
Sind õrnia armu-õitega
Siin ilmas saadawad.

Bälli-pühaks.

Mis on mul selle anda enam,
Mu koidu-tähkt, mu kõige kenam,
Su hälli-püha hommikul?
Ei ole mul siin ilma-wara,
Ei kulla, kalli-kiwi sära,
Et wöiks röömu teha full'.

Mu hing ja süda, kõik mu meeled,
Mu pišar, palwe, kandle-keeled
Sull' ammu juba antud ka.
Sest ärdaks läheb minu süda,
Et ma nii waene, mitan seda,
Ja röömu teha full' ei saa.

* * *

Mu soov ja palwe täna ristis kätel:
Su hinge Issand hoidku elu-waewas,
Et kolku wöiks me' saada röömisas taewas,
Sääl igawese armastuse lättel.

Peiule.

Mu kallike, miks kaebad sa,
Et 'pole mulle ehita'
Sul pesa pehmet, lillelist
Ja kodu kaunist, kullalist.

Ei õnnesta mind ilutsus,
Mind õnnestab su armastus,
Üks waade sinu filmadest,
Üks sõna sinu südamest.

Mind tugewaks teeb armastus,
Laf' tulla meil' kurvastus.
Su käe körval, usu mind,
Ei surmasgi mul kohku rind.

Kui sulle aga jõuaks ma
Mönd' rõõmust tundi walmista,
Siis elu-waew kõik tasa saab,
Rõõm, rahu minu rinda jäääb.

Sinu mälest u

Su mälestus on tähe säära
Mu pimel elu-ööl,
Mu kurwa hingे era-wara
Mu murelisel tööl.

Su mälestus on waiksel tunnil
Mu armas seltsimees.
Kui rõhutud ma mure-summil,
Ta trööst' ja waim mu ees.

Su mälestus kui eha-puna
Mul kuldab eluteed,
Teeb hale-õnneliseks, kuna
Mul filmist wool'wad weed.

Su mälestus jäääb jäädval läigil
Mull' kulla kujuna,
Kui riisutud ka elu-kägil
Sult ehted armuta.

Su mälestus on mulle püha,
Mu elu ainus hind,
Sind mälestades kord, mu iha,
Jääb tuksmäst minu rind.

Kui mõtlen.

Kui mõtlen ma neid sõnu,
Neid sõnu wäheseid,
Mis ütelnud sa mulle,
Nii pehmeid, mahedaid.

Suis helgib minu riinas
Kui kewadine õhk,
Mu hing eornalt täidab
Kui magus lille-lehk.

Kui mõtlen aga sõnu,
Neid sõnu terawaid,
Mis ütelnud sa mulle,
Nii pilk'waid, mörudaid.

Suis pigistan ma huuled
Nii kofku kōwaste —
Ja wahel walus läh'wad
Nad waikse naerule.

Kuid süda riinas nutab
Ja lipub lõhkema —
Karm sõna, sõber, sundis
Mind sinust lahkuma.

Okkali sed õied.

1.

Oh ära mind sõitle, et laulan ma.
Mul jäta see ainuke troost!
Kui kipub mul süda ju lõhkema
Mu õnnetust armu loost,
Siis nutab mu kannel minuga
Ja aitab mu walu kannata'.

2.

Ei tohtinud ma armsal' võelda,
Kui väga armastan ma tend,
Kuid armu-leeki lämmastades
Ju lõhkema mul kipus rind.
Siis ligines mull' luule-ingel
Ja awas hellalt hingestust,
Siis lauludena üle huulte
Mul hoowas selget armastust.

3.

Oh mu arm, ei aima sinna,
Kuis sa kallis minule,
Et ma elan, laulan, liigun
Ainu üksi sinule,
Ei mu südamest küll ial,
Kallikene, kao sa,
Ehk siis kaob ka minu süda
Ühes ära sinuga.

4.

Ma oot'sin posti palawalt —
Ei saanud kirja kallimalt.
Mu süda tarretas mu sees,
Kõik elu surnult seisis ees.

Siis esimest kord aimasin,
Kui väga ma sind armast'in,
Et sinuga läab kaduma
Mu terve elu-walguks ka.

5.

Sa ütlesid, et teenimata
Mu arm su rüpppe langenud,
Nii nagu armastus ju kel'gi
Siin ilmas oleks teenitud.

Sa kui ka jõuaks sinni armu
Ma milgil wiifil teenida,
Ei palgana ma teda taha,
Kui wabalt mull' ei singi sa.

6.

Ma teadsin oma kallimat
Mu külastiseks tulevat,
Kuid taewas mustas pilwedest,
Ja maru kängest' kohises.

Ma ahastuses ohkasin
Ja meeleteitel palvet'in ;
Pea waikisiwad wihma väed,
Said lõdwiwaks tormieide käed.

Ta tuli. Säras päikene
Ja taewas selge, sinine.
Jlm ilus, nagu lewade —
Arim wōitis maru wōimuse.

7.

Mu armastus ei tunne piiri,
Ma lõhun maha iga müüri,
Mis sinust wōiks mind lahuta'.
Hääd elu, auustust, ilma wara,
Häääl meeles kõik ma annan ära,
Kuid sind, sind ei wōi jäätta ma.

8.

Oh seda kurja sõna ära
Sa mulle enam nimeta,
Et armastus wōib küstu' ära,
Et jäädav arm on wōimata!

Kaob arm, siis kadugu ka elu,
Mis teen siin armastuseta!
Oh ära ütle enam, walu
See sõna teeb mull' otsata.

9.

Kas oli see siis minu süü,
Et kaleks läin'd su rind,
Et enne mind üks õnnetu
Nii karmilt petnud sind.

Mu süda, oh nii õru ja truu,
Peab ohwrits langema,
Et sulle kord üks teine suu
Wõis walet wanduda.

10.

Mul haige pää ja süda, meeled,
Sest saadik kui sa läksid siit,
Kui katkenud kõik kandle keeled,
Ei anna enam õiget wiit.

Oh tule, kallis, kord veel tule,
Sind votan, votan otsata!
Kui tuled, ole häää ka mulle,
Sind, kallis, muidu kardan ma

11.

Ma üksisilm seda rada
Nüüd kõnnin, räudan rõõmuta,
Kus wiimati su kallist kuju
Näin metsa wahel kaduma.

Ei leia enam sinu jälgi,
Ei ütle mulle üksgi puu,
Mis minnes mötles suu su süda,
Mis soovis salajalt su suu.

12.

Mu elu oli tume
Enne kui nägin sind
Ja nüüd on pilk'ne pime,
Mis varjab täielik mind.

Kuid pimedust nüüd wöidab
Üks ainus hele täht:
Su mälestus null' koidab,
Mu elu ainus eht'.

See aeg nii lühikene,
Mis õnnest nägin und,
Kuid hilge igawene,
Mis mulle tõi see tund.

13.

Küll kõige pahem waludest,
Mis waikides on kanda,
Ja sala nutta südamest
Ei tohi teada anda.

14.

Oõ wala su walu mu südame,
Kõik, kõik, mis sind piinab siin ilmas,
Ma kannatan sinuga truuiste,
Su jaoks on veel wett minu silmas.

15.

Mu elu ripub sinu küljes,
Mu sõber, juukse-karwaga,
Qui õnnele ja õitsed üles,
Siis wõin ma rõõmu tunda ka.

Kui langed sīna surma sülle,
Siis, armas Jsa, halasta;
Ja laota ka minu üle
Surm waikse rahu-waibana.

16.

Oh oleks see surm, mis ähvardab sind,
Siis rahulise mālt tukkufs mu rind.
Ma teaks sind õndsaas taewassa
Ja wõiksin su hauda ehtida.

Kuid see on veel hirmsam kui surma töö,
Kui töidab su ihm ja hinge öö. —
Oh armas Jsa, halasta!
Ei ial see wõi sündida.

Ei tea sa.

Ei tea sa, mis walu walju
Ma siin pääraast kannatan'd.
Ehk aimad? Ei ma usu palju,
Ma 'pole ial ütelnud.

Kuis pikad ööd ma piisarpalgel
Ja uneta siin heidelnud,
Ja mitu tundi tähte-walgel
Ma hinge-wõitlust wõidelnud.

Ei jõuaks selle seda iha
Ma õelda ühe lauluga,
Mu õnne, walu, walju wiha —
Ja armastust, mis otsata.

Reiuise.

Mis räägid sa nii salalisele
Ja mõistu-jutuna mu ees?
Kas ial ei wõi mõista sīna,
Kuis minu süda põleb sees?

Üht sōna tahan ainult teada,
Kas armastad ka sīna mind
Nii üle kõige, kui sind mina.
Ehk kūlm mu wästu sīnu rind?

Kui armastad, siis tahan astu'
Ma sulle saatjaks eluteel.
Siis pehmet pesa, kena kodu
Ma ehiks sulle tormi eel.

Kui põlgad mind, siis laugemale
Ma pean tött'ma armuta,
Et otsatumas tegewuses
Sind suudaks ära unusta'.

Süü.

Ma heitsin ennast elu-laeonetesse
Ja töötasin peaaegu üle jõuu,
Et saaksin jälle rahu südamesse,
Üht pilti unustada leiaks nõuu.
Ma Jain, mis noudsin, magust rahu leidsin
Kui õhtul surnuks wäsin'd woodi heitsin.

Mis oli süü, mis südant piinab sala?
Mis kurjateo pilt mind kohutas?
Oh Jumal! armastus nii süüta, pala'
Ja film, kus selge taewas sinamas.
Üks pilt, nii ilus, pühaks paleuseks,
Sai lättejaamata mull' piinatuseks.

Üksinda.

Hämarus ja udu hõljas
Waikhelt wälja päale mahā.
Chapuna kustunemas
Kauge mustja metsa tahā.

Orus röömus lauluhehi
Kella-löögil vastu kajas —
Oh kuis olen ma nii üksi
Surnu-waikses, suures majas.

Teised ehtes, röömsal meeles
Pidi-paiga poole töttes —
Mina pean ainu üksi
Unistama kurwas möttes.

Nüüd nad maitš'wad magust lõbu,
Naljatawad tantsu-ilmas —
Minu meel nii nukker, hale,
Palaw pisar paishub filmas.

Oh, et wõiks see aimus siiia
Minu seltsiliikeks tulla,
Siis kõik ilma unustakfin —
Oh, ei see ju wõi ka olla !

Ta närtfib nagu lilleke.

Ta närtfib nagu lilleke
Siin pöudse piima pääl,
Sest a'ast kui kadus laugele
Ta armukese hääl.

Ta närtfib nagu lilleke
Ja sureb naerat'es.
Ta usub, et peig hellaste
Tad hoiab südames.

Oh närtfi, lahke lilleke,
Sind waikelt nöpib surm
Ju enne, kui su südame
Wöiks murda kaduw arm.

Male.

1.

Oh oleks temaast ennem ka
Wõi surma-jõna saan'd,
Kui seda pidin kuulma ma,
Et tema waletan'd.

Mla oleks nutnud haledast' —
Troost: Ta läin'd taewasse;
Ust hinges hiilgan'd ilusast':
Sääl üks teist näeme.

Nüüd warjab tema mälestust
Üks jõna, pime, pikk,
Toob rinnast walu-karjatust:
Ta oli walelik!

2.

Weel unes näen ma sünd õnnella,
Nii süüta, selge ja puhas.
Kuis seisis ju kuju mu rinnuass
Kui kaste a'al lilleke luhas.

Kui ärkan, käib hirmu-hoog hingesse,
Must walede wari su pääl.
Pean südamest ajama eemale,
Kes hiilgas kui päikene sääl.

3.

Ma annaks oma poole elu-ea
Kui wõiksin sini süüdi kustuta',
Kui wõiksin sulle jäalle olla hea,
Sind otsatumalt jäalle uskuda.

Oh magus sõprus, ilus unenägu,
Kus loonatani õnn mull' osaks jai.
Sa olid walewiisil minu jagu,
Ja ärgates mul walu järel jai.

Sügiſe.

Oh mets, ſu roheline leht
Su löönud närtſima.
Su ladwalt langeb ſuwe-eht',
Jääd kurwalt leinama.

Woid troosti' end; uus kewade
Su õnne uueks loob —
Kuid kes mu kadun'd nooruſe
Weel mulle fätte toob !

Pisarad.

On noore-põlwe pisarad
Kui kaste koidu eel,
Mis üles tõusew päikene
Teeb kuiwaks eluteel.

Kuid wanaduse pisarad
On kaste õhtune,
Mis halastades haua öö
Peab katak waikseste.

Kaks aastat.

Kaks aastat mööda, siin see mägi — —
Kui sind, sind esimest kord nägi
Mu film siin halja puude all.
Kaks aastat; need on tule-tähtil
Täis kirjutud mu hingel lehtil,
Mis peidus põues, sügawal.

Kaks aastat 'pole päew läin'd mööda,
Ei ial ka üht aimust ööda,
Mil sind ma 'pole meeles kann'd.
Kaks aastat olid mulle püha,
Kaks aastat hõõganud mu iha —
Ma armastan'd ja kannatan'd !

Nüüd mööda kõik, kuid kindlal sammul
Ma astun elus end'jel rammul,
Mis kaotan'd ma, ei aima sa.
See oli imeline päike,
Ja ütlemata õnnis läike,
Mis kadunud mult sinuga.

Sul tulgu meelde.

Hui tunned end kord üksinda
Ja kaebad: Ílm täis walet,
End arwad maha jäetud ja,
Arm, triuidus peitnud palet.

Siis tulgu meelde siinule
Mu armastus nii elaw. —
Siis, siis waast tungib südame
Sul kahetsus ja palaw.

Et armastust nii palāwat
Sa oled ära annud,
Ja elu-õnne ilusat
Siin jalge alla pannud. —

Sul tulgu meelde troostiks ja,
Et arm on igawene,
Et sääl pool hauda wōtab ta
Sind waasta, õndsaline.

Paatus.

(Hammeri järele.)

Meil päike paistis armastis,
M'e peitu pugesime;
Meil roosid õit'sid õrnasti,
M'e vikaid otsisime.

Önn tuli meile terwit'es,
M'e temast mööda töt'nud;
Hää ingli sõnu südames
Ei meie kuulda wõtnud.

M'e wanaks läinud noorenalt,
Ehk lühike weel iga;
M'e hõõgasime palawalt,
Nüüd külmus teinud wiga.

Nüüd nukrus meie südamel
Ja rind nii waene, tühi —
Oõ lapsikult m'e enestel
Siin rikkun'd rõõmu-pühi.

Rändaja.

Keus oled sa, mu armas maa?
Sind otsin, aiman — tundmata.
Oh maa, nii haljas lootuses,
Keus minu roosid õilmistes?
Keus minu sõbrad kõnniwad,
Mu surnud üles tõusewad?

Oh maa, kes räägib minu keelt,
Keus oled sa, kus jääd mu eelt?
Ma rändan üksi, kurw mu meel,
Keus oled? küsib õhkel keel.
Mull' wastab siis kui waimu hääl:
„Keus 'pole sind, õnn asub sääl!“

Saksa keelest.

Jää rahule.

Oh noormees, jäää ja rahule,
Ja jäta ka rahule mind:
Ei ial ega ilmasgi
Wõi armastada ma sind.

Sest noormees jäää ja rahule —
Ka mulle on saatus karm:
Siht laugel, kätte saamata
Ja asjata igatseb arm.

Jää rahule, oh kudas ma
Wõin peita kõik põuesse.
Sa õpi nõdralt neiulta —
Ja ära mull' waewa tee.

Kui teaks? —

Kui teaks need lilled lehikud,
Kuus haawatud süda mu sees,
Siis nutaks need õied ilusad
Kaastundmuhest tõesti mu ees.

Kui teaksid metsas ööpikud,
Kuus kurn ja nii haige mu meel,
Siis hõiskaks need õhu-laulikud
Mull' koostust hellalt mu eel.

Kui teaks kuld-tähed taewalla,
Mis haledust tunneb mu rind,
Siis tuleks nad kaunid kõrgelsta
Ja troostiks tõest' armastि mind.

Ei tea loodus, ei metsa-lind,
Waid inime' mõista mind wõib.
Kuid inimene kaas-teades mind
Weel armuta haawata wõib!

Heine järele.

Paäliskaudu ja põhjalikuß.

Säike paistab hülg'walt ilma,
Röömu sellest tunned sa. —
Waates tema tuli-silma
Haiget saad sa otsata.

Lahkes sõnas, silmawaates
Rohket lõbu leiad ka. —
Pilku teise põue saates
Haiget saad sa otsata.

A. Küniga
raamatukogu
Pärimus.
Nr.

Armu rikkus.

1.

"Arm on õndsuks me' meeltel,
Nikkad meie armu ra'al,"
Nõnda lauldaß' tuhat keeltel
Meie hellal Eesti maal.

Kulla sõber, sinu põues
Ka need sõnad kõlavad.
Dotad ihal elu-põues
Seda tundi tulewat:

Millal mõrsja fütt füll' andes
Puna-palgel ligineb,
Iša rahakotti kandes
Omnistust sii fätte toob.

Hõbe-asjad kaasa-andeks
Lehmad, lambad, hobused. —
"Oh meid armastus teeb rikkaks,
Õndsaß meie südamed."

Heine järele.

2.

Sa iħkad armu järele,
Oh fulla sōber, tea:
Arm roosi-ðie farnane,
Mlis fäes närtfib pea.

Sa oħkad, kuiwad, walusad,
T'ast ainult järel' jäāwad.
Neid seda enam torkawad,
Kes wäga igatseñud.

IV.

Õhtu ehal.

Päike loojas. Õhtu ime ilus,
Taewa serwal eha roosi-läik'.
Hõbe-jooned halja puude wilus —
Üles tõusnud hiilgaw vöde päik'.

Öitswad lilled hellal eha-paistel
Mitmel wärwil armsalt hiilgawad,
Magus õhk neist tõuseb õhtu kastel,
Põrnikad puu-ladwul lendawad.

Ränd'ja astub maanteel, kannel süles,
Nöiduw maakoht pilku paelutas.
Sammub herrasmaja poole üles —
Lehtlas tulevalgus wilumas.

Wõõras noormees istub kiwi päälle,
Seab sõrmed kandle keeltele.
Tõstab tasa, õrnalt laulu-hääle —
Wiis on mõjun'd walw'ja meeltele.

Lehtlast astub neiu, laulu kuulis,
Kandle hääled õhk ta körwu tõi :

„Tema — tema ka nii armsalt laulis !“
„Piigal piigar pikalt palge lõi.

„Onn, kas sa kui eha taewa-laugel
Jääd'walt lättesaamata mu ees ?
Kas mu fallim igawest' mult laugel ?“ —
Laulik seisis nutwa neiu ees.

„Teie — fina,” — õnne wärinatel
Leebis südametes armu-loit,
Ohtu-ehal nendel mõlematel
Tousis hilgaw elu-õnne loit.

Mulati nei.

Malus katab Neegri nei
kinni oma pruuni pale,
Waataab aiaast pidu-tuppa,
süda raske, meel nii hale :
„Mis ma olen patustanud
jelle suure waimu silmas,
Et mind wälja eratatud
igast röömust siin maailmas ?
Waat', sääl walgustatud toas
heljuwad need õnnelised,
Kellele ta heldus loonud
nävd walged, lillelised.
Pillide ja laulu häältel
nad üks teisel' ligistawad ;
Pääd ja läed neil õilme-ehtes,
üks teist ots'wad, leida saawad.
Näe, sääl hülg'wail silmil lendab
tema, kes mu ebajumal !
Raenlas nei lumivalge —
oh ma waene, wilets, rumal !
Pruun mu nägu — armastada —
kes mull' sellets luba andis ?
Mis ta heli imeline
mull' kui taewast körwu kandis :
„Köik on õed ja wennad ilmas,

Taewa Ísa lapsed" — wale !
Neil on üksi õnn ja õigus. —
Hästi mõtles, mind tal hale. —
Haledust, oh ma ei taha ;
mitks ta mulle lahkust näitis !
Tuli langeb tema silmist,
leegina mu rinda täitis.
Tuli põletab, on walus,
kuhu päästan, peidän ennast ? —
Rahu hauas — kui mind kanta õ'
simma pruunist õest ja wen nast.
Taewas — kui ta sääl ka tuleb,
kaenlas neiu lumiwalge —
Kuhi siis wõin põgeneda ? —
Piiga päästab pruuni palge
Ei ! Siin kannatan ja elan.
Uhkus, põlgatus toeks ette. —
Elu-rõõmu wõiwad wõtta —
taewast ma ei anna mitte ?

Nooriku kurebtus.

Ma armast'in noort laulikut
Mu elu õie-kuul.
Mull' heljus vastu hellasti
Ta armu-riks luul.

Ei saanud teda — ähward'es
Meil häda seisis ees. —
Sääl palus pea minu lätt
Üks rikas, tume mees.

Ma meeleteitel andsin läae,
Sain kaasaks temale;
Kuid elu-õnn ja armastus
Jääid minust eemale!

Kassandra.

(Schilleri järele.)

Rõõmu rohkest' Trooja rajas
Enne linna langemist;
Wägew laulu-wiis sääl kajas,
Kuuldi kannelt kullalist.
Rahus puhkamas kõik wäsin'd,
Mööda hirmus sõja-sõit;
Kuulus Pelide on kofsin'd
Priamuse õrna õit.

Rahwas rõõmsalt pidu-ehtes
Tõtt'wad lauldes templisse.
Altar voorberite lehtes
Ehitud on pidule.
Kära kerfib wiina-wõimul,
Tänawates tantsu hääl,
Üksi õnnetuse aimul
Ainus hing on waewas sääl.

Rõhutud, sääl rõõmu süles,
Maha jäetud üksine,
Astub kurb Kassandra üles
Jumalate hiiesse.
Paksu puude lehte taha
Peidab ennast nägija,
Heidab preestri-ehte maha
Otsatussa walussa:

„Kõik siin õnne-päivi oot'wad,
Kõigil meeled rõõmus'tud,
Vanad wanemadgi loot'wad,
Öde õnnel ehitud.
Lein on üksi minu rinnal,
Ahastus mul sigineb :
Näen, kuis hukatus fell' linnal'
Linnu-tiivul ligineb.

Tule-lonti näen loitwat —
Ei see ole pulma-läik,
Pilwedeni kuma foitwat —
Ei see ohwri-suitsu käik.
Igaüks siin rõõmfaast' wõtab
Pidule end walmista'.
Mina näen, kuis jumal tõttab,
Kes kõik lõhub armuta.

Sa neil naer mu nutu päraast,
Mänu kaebtus pilgatud.
Kõrbesse siit rõõmu-käraast
Põgeneks ma piinatud.
Halbu sõnu wõt'wad anda,
Wastumeelt neil häda aim. —
Rasket andsid mulle kanda,
Pythia, sa paha waim !

Su orakli kuulutajaaks
Miks oh walisiid sa mind ?
Tulewiku teadustajaaks
Nöder liiaka on mu rind.

Miks sa andsid näha mulle,
Mida ei või muuta ma ?
Hirmutuseks õnnetulle —
Hävitust peab sündima.

Loori tösta selge walu,
Kuussa varjul õnnetus.
Eksitus on meie elu,
Selgus surm ja wilethus.
Wöta ära kurblik headus
Silmist wari merine !
Igavene töe-teadus
Hirmus surelikule.

Anna, tagasi null' anna
Minu pime, rõõmus meel !
Kui su kuube ma ei kannan,
Laulab lahkest' jälle keel.
Tulevat null' andsid tunda,
Olevikku wötsid sa,
Wötsid rõõmust õnne-undia —
Wöta wale-and mult ka !

Mörsja-pärjal oma pääda
Jalgi ei ehi ma.
Sest a'ast, kui ma wötsin jääda
Sinu körwa alt'rilla,
Möru olnud minu elu,
Minu noorus nutune,
Iga omaksete walu
Tungis mülle südame.

Kõik mu sõbrad rõõmu-tujus
Armus, õnnes hõiskamas,
Minu rind nii kurwas kujus,
Süda raskelt leinamas.
Kena kewadene ilu
Ehib asjata mul maad;
Ei siis õnnesta sind elu
Kui ta põhja tunda saad!

Ondjaks liidan, et siin ootab
Poliksene õnne eest.
Arnu joowastuses loodab
Omaaks kuulsat Greeka meest.
Ukkelst tuksub tema süda,
Tema õnn on piirita;
Ta ju sammub taewa-rada
Ondjas unenäossa.

Ja ka minul ühte walib
Omaaks igatseedes rind,
Tema pilk nii õrnalt palub
Armus abikaasaks mind.
Heal meelet ma ka töttaks
Kaasa kaenlas kodusse,
Kui m'e wahel maad ei wõtaks
Vari must ja wiham.

Kõik need kujud minu vastu
Alt maailmast tulewad.
Kehu ma ka tahaks astu',
Waimud ette ilmuwad.

Ka mu röömsal noorus'-mängil
Tungimas see hirmutus,
Rahu mul ei une-fängil —
Oh, mis hirmus segadus !

Mäen, kuis surma-oda järaw,
Röövli filmad põlewad.
Igal pool mul linni wäraw,
Kuuhu waene põgened !
Ei ma pöördagi wõi waatust,
Teades, nähes, muutmata
Pean ma täitma oma saatust,
Pean wõõrsil langema."

Weel ta kaebefõna tajas —
Kuule ! hääl nii segane
Kuulda kuulhas templi rajas :
Mahha löödud lang'lane !
Eris näha ja ta ussid —
Põgenemas jumalad.
Raskelt müristajad pilwed
Linna kohal ripuvad.

Jõulud.

Mis õnn ja ilu kõik on ilmas,
Waim surma saab siin metha sees,
Siin lihtne kirik, küla, silmas
Ja rahwas igapäised ees.
Siit välja, välja ilma sisse,
Sääl rahu, rõõm saab südamesse.

Nii rõõmus, lapse-meeleline
Noor inimene igatset.
Küll oli raske lahkumine,
Kuid iha suurem südames. —
Jää terveks, isa, ema, õde !
Ma õpin ilmas elu-tõde.

Jah tõsi, elu-tõest aimu
Ei olnud noorel südamel,
Sest õnne-iha täitis waimu,
Jlm läikis lille-hülgusel.
Ta süüta rinnas hinge ware
Ust, lootus, armastuse sara.

Ta läks. Oh elutee on kare
Kui mõistust pole juhtijaks. —
Tal õhuloslist jäänud ware,

Ust, lootus läinud tumedaks.
Weel wõitles, läige sinisilmast
Tall' tõotas magust õnne ilmast.

Kõik petlik. Mõidlik silma-sära
Tuln'd fergemeelhest südamest.
Ta viimne pide kadun'd ära,
Ta õhkas meeletehitustest:
Ilm 'pole muud kui valskus, valu,
Dtstarbeta ja tühi elu.

Hing haige, maha jäetud, tühi,
Süü tunde suruw südames,
Ta koduteel, et Jõulu-püh'i
Weel näha išamaja sees. --
Ja külast kostab laulukõla:
Kriit kustutau'd kõik ilma wõla!

Noor, wana õnnelisel palgel
Sääl seif'wad ümber Jõulu-puu.
Kuusk hiilgab kaunil kuumla-walgel —
Ta astub sisse kahwatu.
Oh tere tulemaast! oh tere!
Mii hüüab röömsalt isa pere.

Mis kuuleb tema kir'ku kellaast,
Mis kõlab praegu Jõulu auul?
Mis kuuleb ema hääl est hellaast,
Kell' huultel ilus Jõulu-laul?
Mis näeb ta kuuses kuumla-walgel?
Ta lapsepõli muinas-palgel.

See tunde, mis ta waga meeles
Siin täitnud Jõulu öhtutel,
Kui ilm veel teda eksiitele
Ei viinud waljul pettusel,
See tunde käib ta hingest läbi,
Ta tunneb kahetsust ja häbi.

Kui kodurahwas põlwil wagast'
Loeb waiksest Jõulu-palvelest,
Siis kaua, kaua aja tagast
Ta palvet teeb ka südamest. —
Oh Jõulu Anne, taewa-wara,
Kõik, kõiki wöid sa päästa ära!

Ärge puutuge.

(Geibeli järelle.)

Kui hõõgab süda armastuses,
Oõ ärge teda puutuge ;
Kes seda jumalikku sädet
Siin kustutab, ei hästi tee.

Kui ial leida laias ilmas
On väikne püha paigale,
Siis on see noor ja waga süda,
Kes armastab nii õndfaste.

Oõ jätke tall' see unenägu,
See hilgaw õilme-kewade ;
Ei tea t'e, mis paradiisi
See unenäoga riisute.

Küll murdus mõni tugew süda,
Kui wõeti talt ta armastust.
Ja mõnel hing saan'd kannatades
Täis wiha, pilget, pimedust.

Ja mõnel rind on walus lõhken'd
Ja waljusti ta kisendan'd
End heites ilma-tolmu sisse. —
Ta ingel hingest surma jaan'd.

Süs kaebate küll enda päälle —
Ei kahetsuse piharad
Tee närtsin'd lille õitsma jälle,
Ei ärata surn'd südamed.

Lahkumine.

(A. Meißneri järelle.)

Sa murtud süda, lõhken'd elu
Ja langen'd ingel kahwatu!
Sull' pühendasin armu-ilu,
Mis warjas pöues süda truu.
Sind õnnetult ma armaastasin,
Sa tormist nikastatud taim,
Su pärast palju kannatasin,
Sa segane ja wäsin'd waim.

Ei suuda su pääl wiha kanda,
Ei halba sõna ütelda,
Ehk küll mu hingel haawu anda
Sa wōisid ilma otjata.
Nüüd lahkume, ma tean seda,
Su eest wōin palvet teha weel. —
Liig hilja, see meil tegi häda,
Üks teist m'e näime eluteel.

Et mina sind ei saanud tunda
Kui tormidest sa puut'mata,
Ei seda saatusele anda
Wōi andeks mitte ial ma.
Kui seisid sūütalt, puhtas pinnas
Kui muinas-methas luule õis. —
Kas ial inimese rinnas
Weel teine lewad' tōusta wōis!

Nüüd aga oli pikne, rahe
Su ilust hingel lõhkunud.
Sest õnne tund nii tuim ja jahe,
Mis meile hilja kringitud.
Kuus hõõgas ka mu armu-päike,
Ta ärat hilist lillefest,
See oli wiimne kurblik läike
Su wara kadun'd kewadest.

Su silmanäolt ma nägin ära
Kui kõndisid mu körwalla,
Su arm oln'd paljas wästufära
Mu otsatumast leegista.
Ei wõimnd hääd ma sülle teha,
Sind leidsin külma, rõhutud,
Ma nägin, et üht furnukeha
Ma enda najaal soendanud.

Jää terveks! ainus olid mulle,
Su päha palun õnnistust.
Oh annaks taewas andeks sülle
Nii heldelt sinu eksitust.
Nüüd sinuga, oh walu-rikkuust!
Kaoob usaldus mu südamest,
Kõik õnn ja lootus tulewikust
Jääb jumalaga igavest'.

Lepitus.

Sul, sõber, oli süüdi palju,
Ma tahtsin kohut mõista full'.
Su vastu olin väga walju,
Su efsitus ees seisis mul.

Siis mõtlin, kuis sa kannatanud
Siin kurjust, tagakiusamist
Ja ebatriuudust tunda saanud
Ja lõhk'wat walu, leinamist.

Kaastundmus piñara tõi filma, —
Kas armastust sa tunned ka?
Arm annab kõik, mis jõuab ilma. —
Mis wõin, su hääks saan tegema.

Sügisel.

(Geibeli järele.)

Oh kuis nii ruttu mööda läin'd
On suvi roheline!
Sa 'pole mind veel rõõmsaks tein'd
Ta ilu ilmumine.
Ma tahsin alles terwita'
Veel lehekuid, kui langema
Ju nägin puudelt lehti.

Mu elu unenäona
On minul mööda läinud,
Ei päale lapsepõlwe ma
Siin õiget rõõmu näimud.
Siin laulust, lõbusust nukrus jäääb,
Ta armastus, kui ära lä'ääb —
Ei ial enam tule.

Ilm edew, halp ja walelik,
Kuis wõis ta meeldi' mulle?
Päääl hiilgas ilu imelik —
Sapp põhjas petetule.

Ei korda läin'd mu püham püüd,
Ka kadunud mu laulu-hüüd
Kui sügise tuul förres.

Nüüd olen ainu-üksi ma
Mu muredega jäänud,
Mu noorus päikse-läigina,
Laul, armastus kõik läinud.
Ohtu hämar, oht on tül'm,
Kas tuled pea, talwe ilm,
Mu hauaküngast katma ?

Merekaldal.

Kes elab sääl pool, üle see mere,
Üle see laia, rahuta wälja ?
Kas elab õnn sääl
Ja see ainus,
Kes mind mõistab
Ja mina teda ?
Kelle mõtted nii kõrged kui taewas,
Kelle tunde nii sügav kui meri,
Kelle armastus nii palav kui päike.
Oh mu ainus — ma ootan sind !
Lillekimbu, mida ma noppinud,
Heidan ma laksuwa laenete sülle,
Et wahutaw woog teda su juurde kannaks,
Ta sülle ütleks :
Tule ja wii mind siit.

Elise Aun

I bellail sed

Wolfratshausen

Die Zeit der Freiheit des
Vereins am Ende einer vierzig
Jahre dauernden Zeit
wurde von dem
Verein mit großer
Vielzahl von
verschiedenen
Arbeitsgruppen
ausgenutzt um die
Vereinsarbeit im Rahmen eines
großen Kreises von Freunden und
Gegnern zu fördern. Die Arbeitsgruppen
waren nach dem Zweck der Gründung
der Vereinigung ausgetragen und
durch die Arbeit der verschiedenen
Arbeitsgruppen wurde die
Vereinsarbeit erweitert.

Juhataja.

Sooitusels.	3
Miks ei peaks ma laulma?	4
Kewade	5
Õhtul	6
Hommikul	7
Suvi	8
Metsas	8.
Kõla lauluke	10
Linnas	11
Maal	11
Üles	12
Kindel meel	13
Ema pälwe.	14
Õhtu-laul	15
Õhtu-kellad	16
Ära mõista kõhut!	17
Surnu-aias	18
Sutve-ööl	19
Haige	20
Armastus	21
Ainus soov.	22

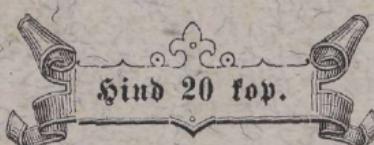
Ütelge	23
Mälestus	24
Kord hõisfab	25
Kui ma teaks?	26
Ta tulि	27
Otsata õnnel —	27
Ma jätan sind —	28
Mõrsja	28
Ma mõtlen sinu päälle	29
Armastus.	30
Unenägu	30
Ma matan —	31
Üks kord	31
Su oma süü	32
Ma aiman	32
Voodus ja elu	33
Etu-päike	35
Ei tea	36
Su sinisilmad	37
Selts	37
Örnemad õiekesed	38
Hälli-pühaks.	43
Peiule	44
Sinu mälestus	45
Kui mõtlen	46
Ökkalised õied	47
Ei tea ja	53
Neiule.	54
Süü	55
Üksinda	56
Ta närtшиб nagu lillele	57
Wale	58

Sügise	60
Pisarad	61
Kaks aastat	62
Sul tulgu meelde	63
Patuštus	64
Rändaja	65
Jää rahule.	66
Kui teaks	67
Päälislaudu ja põhjalikult	68
Armu rikkus	69
Öhtu-ehal	71
Mulati neiu	73
Nooriku kurbtus	75
Kassandra	76
Jöulud	81
Ärge puutuge	84
Lahkumine	86
Lepitus	88
Sügisel	89
Merekaldal	91

5.05

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00093051 7